

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0519U000314

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-05-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кушнір Анатолій Миколайович

2. Kushnir Anatolii

Кваліфікація: к. мед. н., 14.03.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.16

Назва наукової спеціальності: Психіатрія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-04-2019

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.566.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут неврології, психіатрії та наркології Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012148

Місцезнаходження: вулиця Академіка Павлова, 46, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61068, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, 9, м. Київ, Київська обл., 04112, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.52.39

Тема дисертації:

1. Суспільно небезпечні діяння проти життя особи при шизофренії (реабілітаційний діагноз, маркери прогнозу, психосоціальна реабілітація)
2. Socially dangerous acts against human life in schizophrenia (rehabilitative diagnosis, markers of prognosis, psychosocial rehabilitation)

Реферат:

1. Проведено популяційне дослідження чоловіків-хворих на шизофренію, які вчинили суспільно-небезпечні діяння (СНД) проти життя та здоров'я особи (ПЖО) (511 пацієнтів) за продуктивно-психотичним (П-П) (251 особа), негативно-особистісним (Н-О) (127 осіб) та змішаним (112 осіб) механізмами реалізації (МР) делікту. У роботі на основі всебічної оцінки клініко-психопатологічних, особистісно-психологічних, соціально-психологічних та криміногенних предикторів суспільної небезпеки пацієнтів з шизофренією, які вчинили СНД ПЖО, визначене їхнє прогностичне значення, розроблено методологію реабілітаційного діагнозу та диференційовані пацієнт-центровані лікувально-реабілітаційні програми з урахуванням механізму скоєння

делікту, що є ефективною профілактикою повторних СНД. Встановлено, що при П-П МР СНД є щільно пов'язаним з формуванням персекуторних систематизованих маревних ідей та емоційно-обумовленим мисленням, які внаслідок маскування негативною симптоматикою та імпульсивної поведінки підвищують ризик СНД. у дефекті, інверсії моральних спонукань, розгальмованості потягів вживання психоактивних речовин (ПАР), проявляється у станах повної і неповної ремісії, а також за умов декомпенсації астеничного або емоційно-сплощеного варіанту психопатоподібного дефекту особистості (ДО). В процесі оцінки суспільної небезпеки обстежених шляхом порівняльного аналізу наявних складових юридичного та медичного критеріїв неосудності встановлено, що групи порівняння, про які йдеться, відрізняються одна від одної достовірними диференційними ознаками-маркерами, які характеризують перебіг патологічного процесу та поведінку в умовах примусових заходів медичного характеру (ПЗМХ). Науково обґрунтовано, розроблено та впроваджено у практику комплексні диференційовані пацієнт-центровані лікувально-реабілітаційні програми для хворих на шизофренію, які скоїли СНД ПЖО. Ці програми реалізуються в чотири етапи (ініціальний, активних втручань, підтримуючих заходів, заключний). Програми є диференційованими за психопатологічним механізмом реалізації СНД, їх базовим засобом є комплексна психофармакотерапія, ефекти якої потенційовані пацієнт-центрованою терапією та різними видами реабілітаційних втручань (психоосвіта, мотиваційний тренінг, тренінг комунікацій, проведення дозвілля, когнітивно-поведінкова терапія, арт-терапія, тренінг соціальних навичок, участь у групах самодопомоги, фізіотерапія, різні види фізичної культури тощо). Впровадження у судово-психіатричну практику вказаних програм дозволило досягти редуції (або позитивної динаміки) психопатологічної симптоматики, зменшення суспільної небезпеки осіб з шизофренією, які вчинили особливо тяжкі делікти, підвищення частоти позитивної відповіді на ПЗМХ. При цьому зареєстровано покращання рівню загального соціального функціонування в основній групі на 72,00 %, (в контрольній групі (КГ) – на 44,00 %; $p < 0,05$); зниження рівня конфліктної, агресивної, надактивної поведінки – на 69,00 % (33,00 % у КГ; $p < 0,05$), дисфункції в самообслуговуванні – на 67,00 % (33,00 % у КГ; $p < 0,01$).

2. It was performed a population study of male patients with schizophrenia, who had committed especially socially dangerous acts (SDAs) against human life and health (AHL) (511 patients) with productive-psychotic (P-P) (251 persons), negative-personality (N-P) (127 persons) and mixed (112 persons) mechanisms of realization (MR) of delict. In this work, on the base of a comprehensive evaluation of clinical-psychopathological, personality-psychological, social-psychological, and criminogenic predictors of a social danger of patients with schizophrenia who had committed SDAs AHL, their prognostic significance was determined, a methodology of a rehabilitative diagnosis and differentiated patients-based therapeutic-rehabilitative programs were worked out taking into account the mechanism of commitment of the delict. This is an effective prevention for second SDAs. It was found out, that in P-P MR SDAs were connected closely with a formation of a persecution systematized delusional and emotionally driven thoughts, which increased SDA risk due to disguise with negative symptoms and an impulsive behavior. In N-T MR of SDAs, criminal activities of a person were based on an emotional-character defect, an inversion of moral motivations, substance addiction; they were manifested under conditions of complete and incomplete remission as well as if a decompensation of asthenic or emotional-flattened variants of psychopathic-like defect of personality occurred. In the process of evaluation of a social danger of the examined persons by means of a comparative analysis of present components of legal and medical criteria of incompetence, it was found out that above mentioned groups were different from each other in terms of significant differentiate markers, which characterized a course of the pathological process and a behavior in circumstances of coercive medical measures (CMM). Integrative differentiated patient-based therapeutic-rehabilitative programs for patients with schizophrenia, who committed SDAs AHL, were scientifically grounded, developed, and implemented. These programs are being implemented in four stages (initial, active interventions, supportive measures, and final stage). The programs are differentiated on a psychopathological mechanism of SDA realization, their basic means is an integral psychopharmacotherapy with potentiation of its effects with patient-based therapy and various kinds of rehabilitative interventions (psychoeducation, motivation training, communication training, leisure, cognitive-behavioral therapy, art-therapy, training of social skills, participation in groups of self-help, physical therapy,

various forms of physical trainings as well). An implementation of these programs into a forensic psychiatry practice has achieved reduction (or positive dynamics) of psychopathological symptoms, a decrease in a social danger of incompetent persons with schizophrenia who committed particularly serious offences, an increase in positive responses to CMM. Along with this, a level of a general social functioning has improved by 72.00 % in the main group (by 44.00 % in the control group, $p < 0.05$), a levels of conflict, aggressive, over-active behaviors have decreased by 69.00 % (by 33.00 % in the control group, $p < 0.05$), and level of dysfunction in self-care has decreased by 67.00 % (by 33.00 % in the control group, $p < 0.01$).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мішиєв В'ячеслав Данилович
2. Mishyiev Viacheslav

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мішиєв В'ячеслав Данилович
2. Mishyiev Viacheslav

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аймедов Костянтин Володимирович

2. Aimedov Kostiantyn

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.17

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Напреенко Олександр Костянтинович

2. Naprieienko Oleksandr

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайлов Борис Володимирович

2. Mykhailov Borys

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Волошин Петро Власович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Волошин Петро Власович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.